

ordne sig med deres Kreditorer, og disse kan heller ikke ønske at fremkalde en Katastrofe ved Indblanding af Domstolene, hvis dette kan undgaas. Men hvem kan se ind i Fremtiden og forudse, hvilke Ulykker den forfærdelige Krig kan bringe over vort Land? Hvor er det muligt at vide, hvorledes vi hen i Tiden skal faa vore udenlandske og indenlandske Tilgodehavender ind eller blive sat i Stand til at betale, hvad der skyldes til Udlandet? Allerede nu, saa kort efter Krigens Udbrud, er det umuligt at betale sin Skyld til enkelte Lande, og værre vil det antagelig blive i Fremtiden. Lypunktet herhjemme er, at vi for Øjeblikket er i Stand til at eksportere vore Landbrugsprodukter og derigennem at faa nye Betalingsmidler ind i Landet.

Som det er udtalt i Bemærkningerne til Lovforslaget, er det fremsat i væsentlig Tilslutning til forskellige Institutioner, Organisationer og Banker, og jeg skal derfor ikke komme ind paa alle de mulige Divergenspunkter om, hvorvidt Lovforslaget burde have været mere vidtgaende eller ikke, eller hvorvidt Indlandet favoriseres paa Udlandets Bekostning. Der haves ingen Erfaring om saadanne Moratorier, og troligvis ser vi lignende Lovforslag igen og kan da foretage de nødvendige Rettelser. Det er et nødvendigt Lovforslag, fremkommet paa Grund af Krigens og vore Nabolandes Moratorier, og det er et Værn mod de Pengeforstyrrelser, disse Lande foraarsager os. Naar jeg anbefaler Lovforslaget, er det med det Haab, at der maa blive den mindst mulige Brug for Loven, og at alle vil søge saa vidt muligt at opfylde de Forpligtelser, de har paataget sig.

Naar den ærede foregaaende Taler har foreslaaet, at Sagen henvises til et Udvalg, skal jeg bemærke, at jeg helst saa, at dette ikke skete, men selvfølgelig bøjer mit Parti sig for det udtalte Ønske.

Christiansen: Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Holger Petersen) gjorde jo opmærksom paa, at faktisk ingen herhjemme har Erfaring for, hvilke Virkninger denne Lov vil faa. Det fremgaar af den Behandling, Sagen har været underkastet, at selv de mest kyndige Folk paa dette Omraade er meget uenige om, hvad Virkning en saadan Lov vil faa. Den første ærede Taler har jo henstillet, at der nedsættes Udvalg, og det ærede Medlem antydede endda andre Udveje end den, som Lovforslaget foreslaar vedrørende

Indlandet. Fra mit Lægmandssynspunkt finder jeg, at den Skikkelse, hvori Lovforslagets § 1 nu fremtræder, er saaledes afsvækket, at man ikke skulde synes, at det i daglig Handel og Vandel vilde faa megen Betydning for Forholdet i Indlandet mellem Kreditor og Debitor, men jeg erkender, at det maaske i nogen Grad kan have den Virkning, som det ærede kongevalgte Medlem antydede, at det kan forøge den Nervøsitet, som heldigvis i nogen Grad er i Aftagen. Paa den anden Side er det jo, som sagt, et vanskeligt Emne, og naar det ærede Medlem og hans Parti foreslaar Sagen henvist til et Udvalg, skal der ikke fra min Gruppes Side rejses Modstand derimod.

Justitsministeren (Zahle): Hvis det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) ikke var saa overordentlig kyndig og indsigtfuld en Mand paa dette Omraade, vilde jeg sige til det ærede Medlem, at Begrundelsen af det indenlandske Moratorium maa ingenlunde alene søges i vore hjemlige Forhold, men tværtimod meget mere i Forholdet til Udlandet og Hensynet til, at naar man har givet et Moratorium med Hensyn til udenlandsk Gæld, maa man ogsaa træffe visse Foranstaltninger med Hensyn til den indenlandske Gæld. Men da nu det ærede Medlem er saa kyndig og indsigtfuld paa dette Omraade, vil jeg spørge ham, hvorfor han i sine Udtalelser ganske ser bort fra dette, som dog er det, der sætter Prikken over i et i dette Forhold.

Det ærede Medlem udtalte sig for et Ændringsforslag, der er stillet i Folketinget. Jeg vil straks sige, at dette Ændringsforslag kan Ministeriet ikke tage imod, thi dette Ændringsforslag rammer paa ingen Maade det retfærdige og lader sig umuligt begrunde. Man har søgt en rent formel Begrundelse i at sige: Debitor skal kun kunne faa Henstand, naar han kan paavise, at han personlig har et Tilgodehavende i Udlandet, som han ikke har kunnet faa hjem, og derfor er kommet i Betalingsvanskeligheder, men hvis det ikke er ham selv personlig, der har dette Tilgodehavende, men hans Betalingsvanskelighed dog skyldes Krigstilstanden i Europa, skal han ikke kunne faa Henstand. Paa den Maade afbøder man virkelig ikke de onde Virkninger herhjemme af de krigerske Forhold i Europa, thi det er kun den første Virkning, man rammer. Det breder sig hurtigt. En Debitor kan let blive støvnet for Gæld